

NEP loma

Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras un nozaru kvalifikāciju struktūru izstrādē

Sociālo partneru loma Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras attīstībā:
problēmas un risinājumi.

2012. gada 11.maijā

Sociālo partneru loma Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras attīstībā: problēmas un risinājumi.

EKI (EQF) mērķi

Izveidot kopēju atsauces sistēmu, lai ar tās palīdzību skaidrotu kvalifikācijas dažādās kvalifikāciju sistēmās un līmeņos gan attiecībā uz vispārējo izglītību un augstāko izglītību, gan attiecībā uz profesionālo izglītību un apmācību;

Nodrošināt dažādu kvalifikāciju pārredzamību, caurskatāmību pārnesamību, kā arī veicināt mūžizglītību.

Iespēja starptautiskajām nozaru organizācijām piesaistīt savu kvalifikācijas sistēmu kopīgam atskaites punktam, tādējādi nodrošinot saikni starp starptautiskajām nozaru kvalifikācijām un valstu kvalifikāciju sistēmām.

EKI (EQF) mērķi

- sekmēt izglītības un apmācības sistēmu modernizāciju, savstarpēji saistot izglītību, apmācību un nodarbinātību
- veidot saikni starp formālo, neformālo izglītību un ikdienas mācīšanos, līdz ar to ļaujot apliecināt arī pieredzes ceļā iegūtus mācīšanās rezultātus.
- veicināt vienlīdzību starp akadēmisko un profesionālo izglītību
- veicināt moduļu programmu ieviešanu un attīstīt kredītpunktu pārneses sistēmu
- iesaistīt ieinteresētās puses un veidot platformu sadarbībai, lai risinātu kopīgus vai pretrunīgus jautājumus.

LKI mērķi

- Apvienot visas sektorālās kvalifikāciju struktūras, kas saistītas ar mācīšanās atzīšanu, un citi mehānismi, kuri saista izglītību un apmācību ar darba tirgu un pilsonisko sabiedrību.
- izveidot vienotu un pārredzamu nacionālo kvalifikāciju ietvarstruktūru, kas ir salīdzināma ar EKI.

NKI mērķi

- izveidot vienotu un pārredzamu attiecīgās nozares profesionālo kvalifikāciju struktūru, kas ir Nacionālās kvalifikāciju ietvarstruktūras sastāvdaļa.

Kvalifikācija

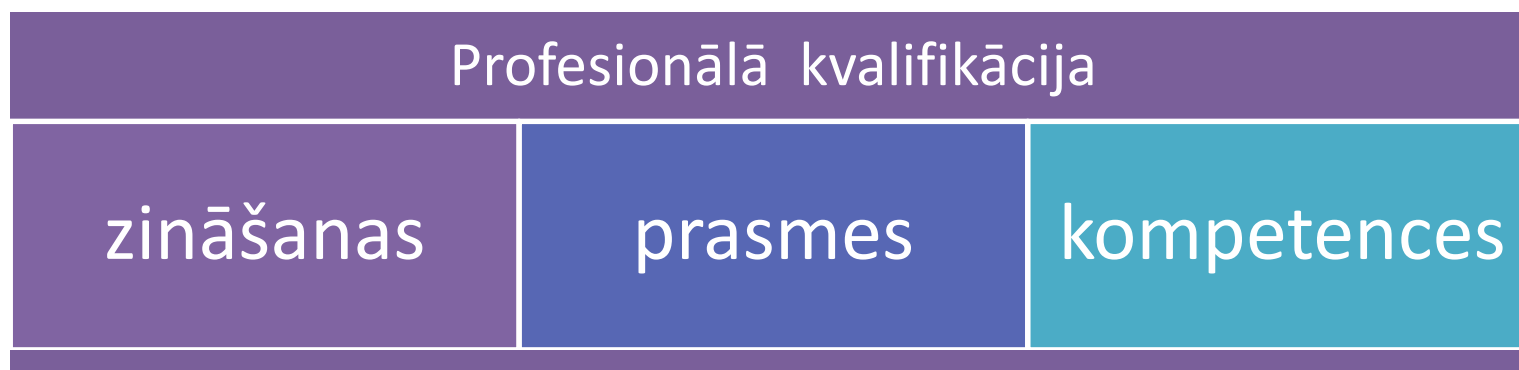
Formāls novērtēšanas un vērtēšanas procesa rezultāts, kuru iegūst, kad atbildīgā iestāde nosaka, ka persona ir sasniegusi mācīšanās rezultātus atbilstoši noteiktajiem standartiem.

- **zināšanas** ir mācību procesā uztvertās informācijas asimilēšanas rezultāts. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā zināšanas raksturo kā teorētiskas un/vai faktu zināšanas.
- **prasmes** ir spēja piemērot zināšanas un izmantot prasmes, lai veiktu praktiskus un teorētiskus uzdevumus. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā prasmes apraksta kā kognitīvas (loģiskās, intuitīvās un radošās domāšanas izmantošana) vai praktiskas (prasmes - ietverot roku veiklību un metožu, materiālu, darba rīku un instrumentu izmantošanu)
- **kompetence** ir pierādīta spēja izmantot zināšanas, prasmes un personiskās, sociālās un/vai metodiskās spējas darba un mācību situācijās un profesionālajā un personīgajā attīstībā. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā kompetenci apraksta saistībā ar atbildību un autonomiju.

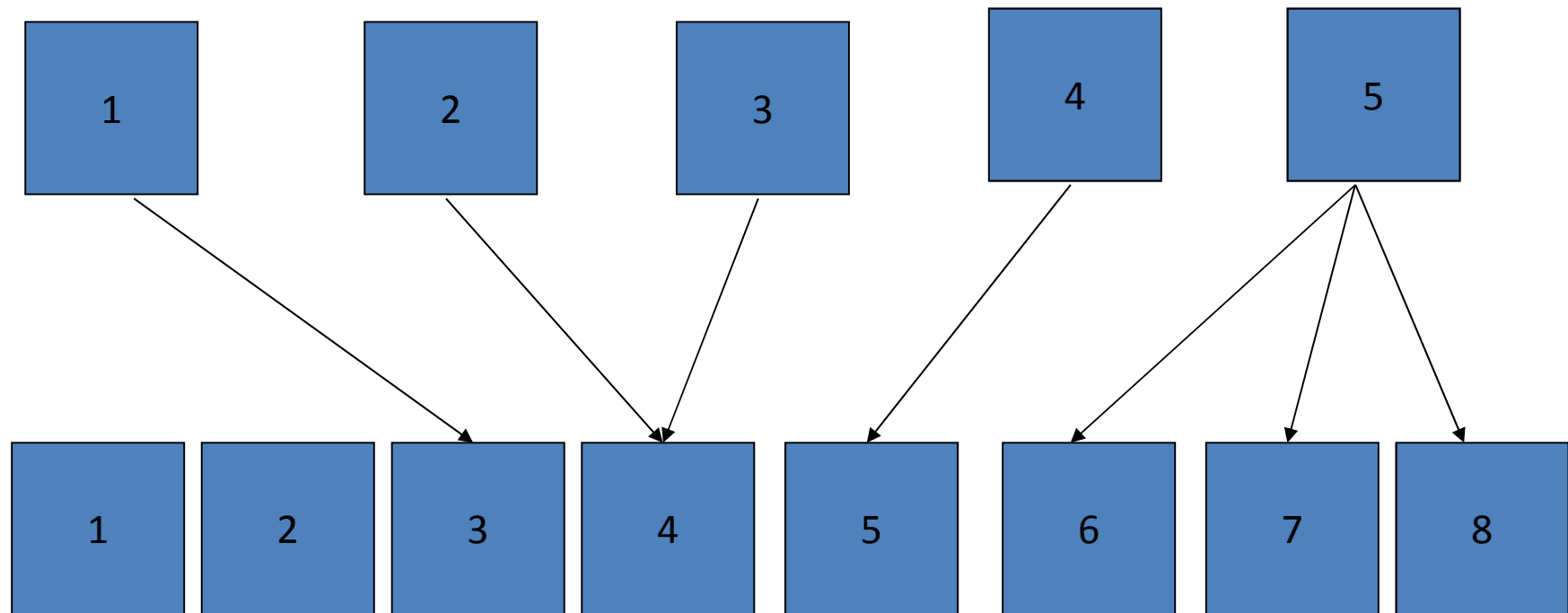
Profesionālo kvalifikāciju

piešķir atbildīgā iestāde, ja persona ir sasniegusi mācīšanās rezultātus (zināšanas, prasmes, kompetences) atbilstoši noteiktajiem standartiem (PS).

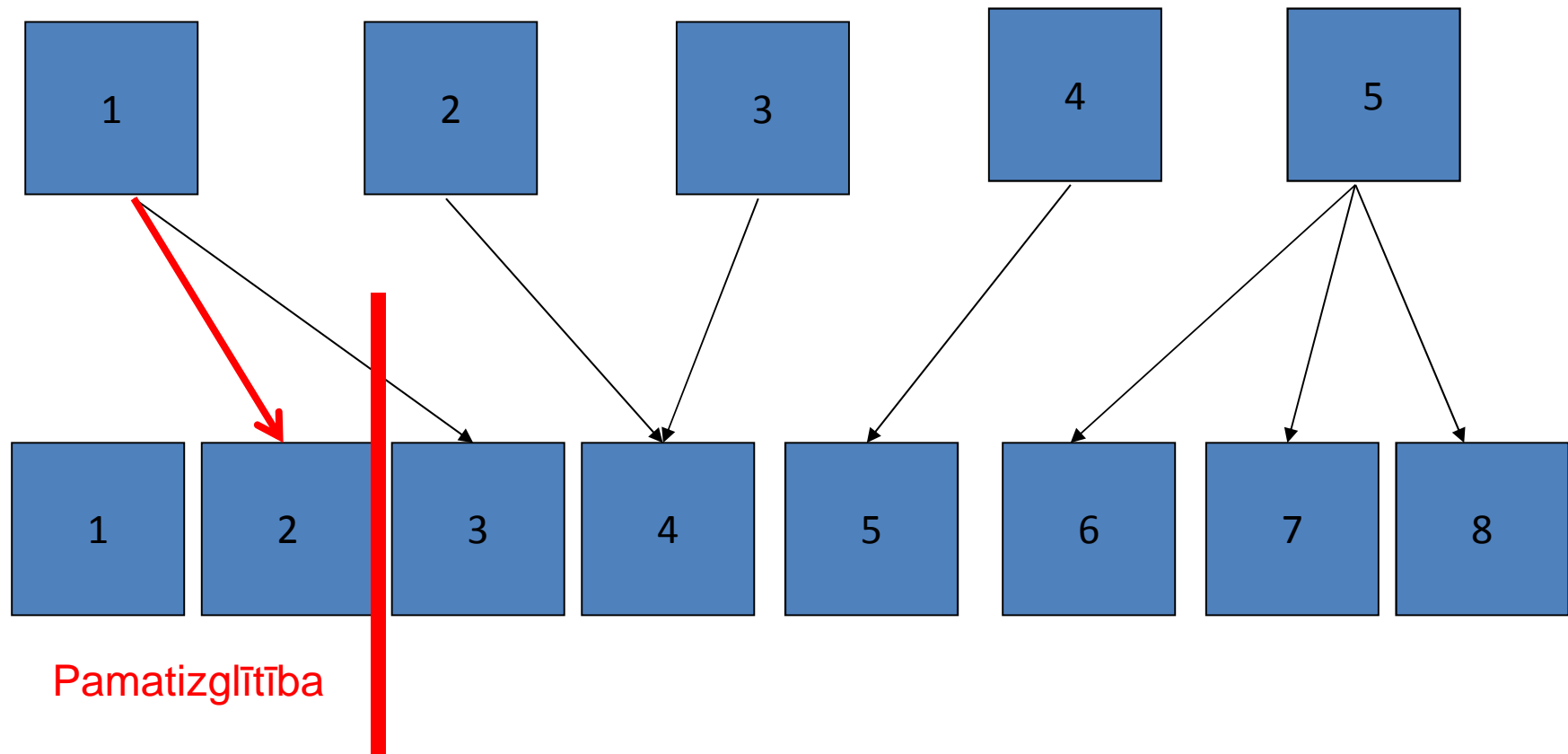
- 5.** noteiktas nozares speciālista augstākā kvalifikācija, kas dod iespēju plānot un veikt arī zinātniskās pētniecības darbu attiecīgajā nozarē
- 4.** teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju veikt sarežģītu izpildītāja darbu, kā arī organizēt un vadīt citu speciālistu darbu
- 3.** paaugstināta teorētiskā sagatavotība un profesionālā meistarība, kas dod iespēju veikt noteiktus izpildītāja pienākumus, kuros ietilpst arī izpildāmā darba plānošana un organizēšana
- 2.** teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju patstāvīgi veikt kvalificētu izpildītāja darbu;
- 1.** teorētiskā un praktiskā sagatavotība, kas dod iespēju veikt vienkāršus uzdevumus noteiktā praktiskās darbības sfērā

Profesionālās kvalifikācijas līmeņi

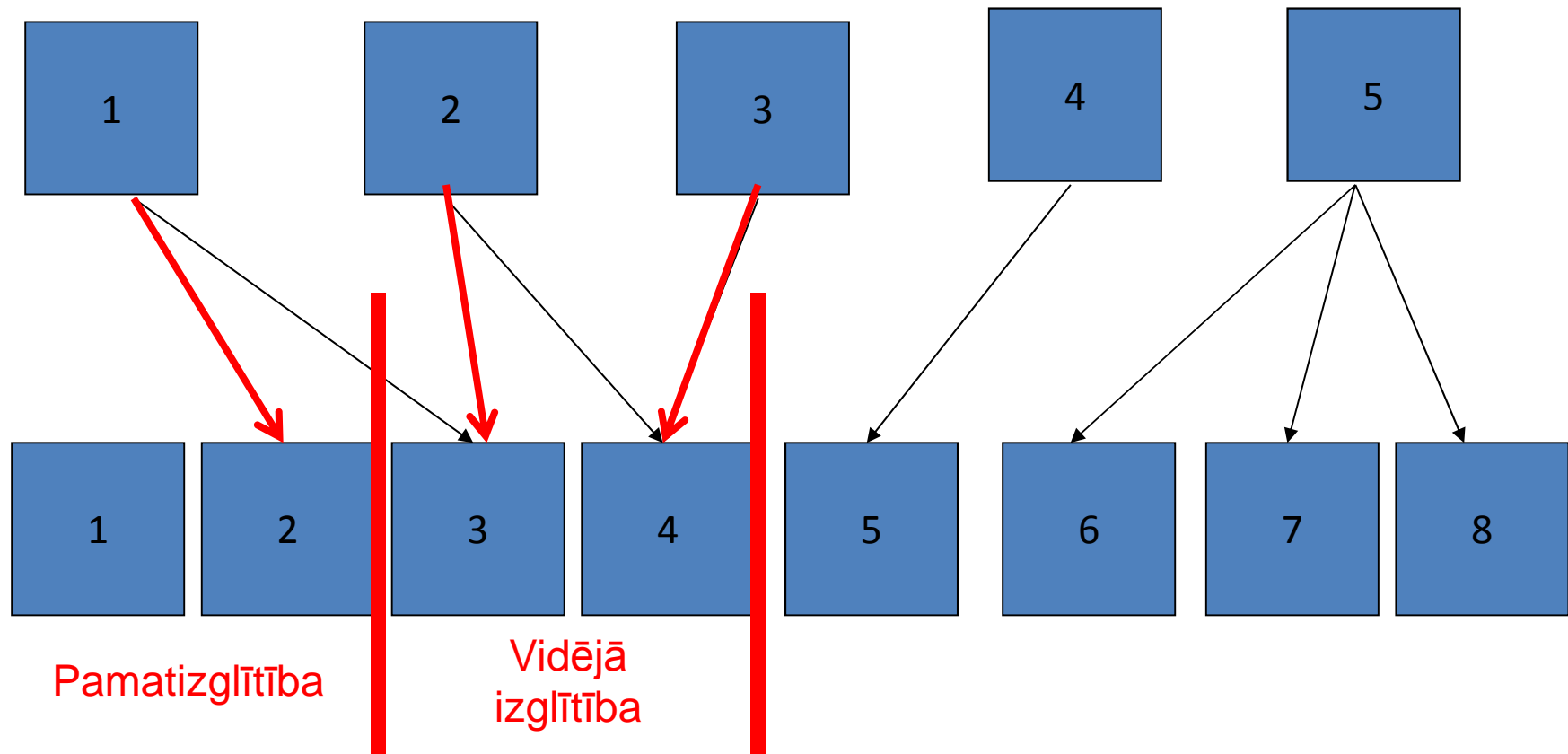
Sociālo partneru loma Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras attīstībā: problēmas un risinājumi.

Profesionālās kvalifikācijas līmeņi

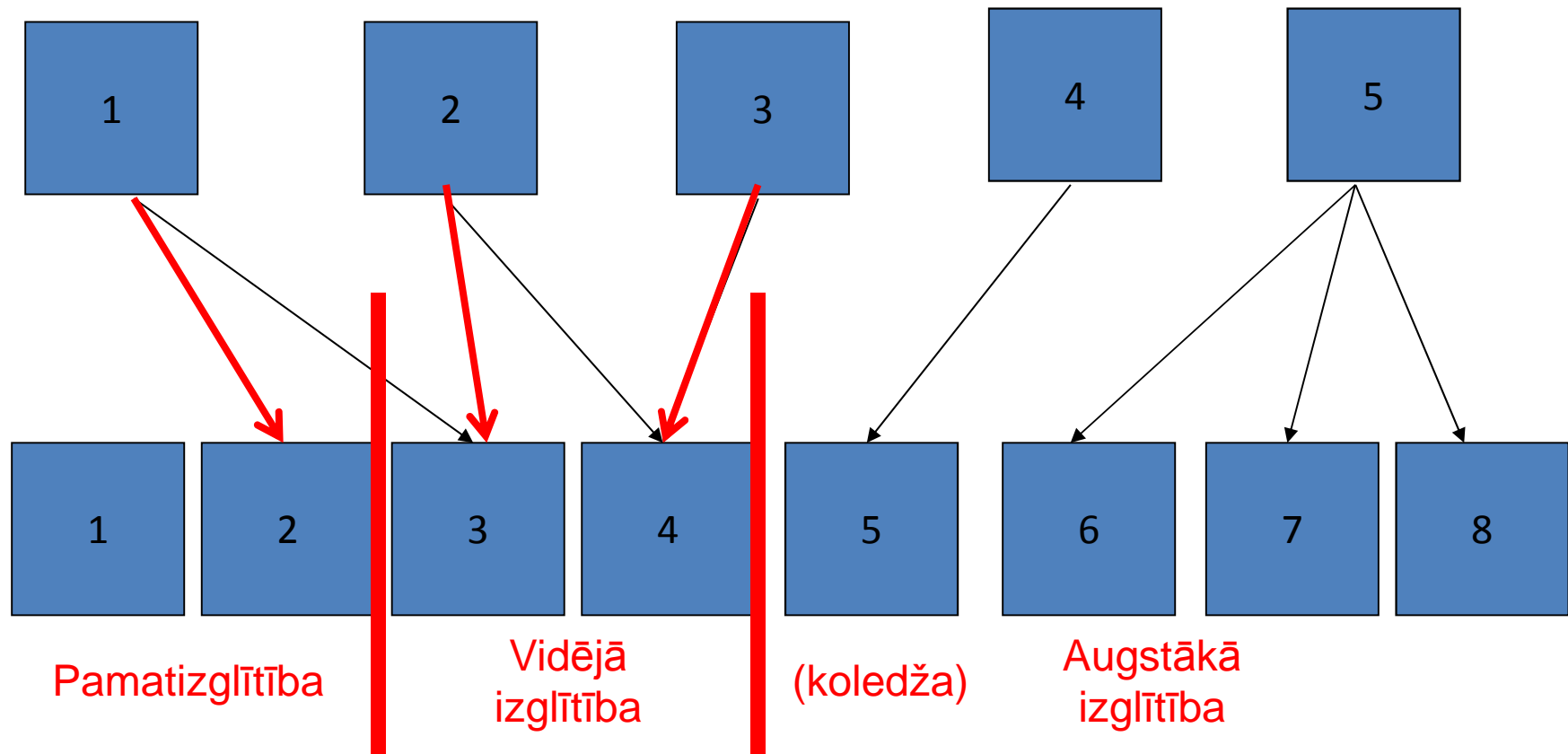
Sociālo partneru loma Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras attīstībā: problēmas un risinājumi.

Profesionālās kvalifikācijas līmeņi

Sociālo partneru loma Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras attīstībā: problēmas un risinājumi.

Profesionālās kvalifikācijas līmeņi

Sociālo partneru loma Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras attīstībā: problēmas un risinājumi.

- Definēt profesionālās kvalifikācijas līmeņus atbilstoši EKI 8 līmeņu ietvarstruktūrai
- Formulēt deskriptorus tā, lai atšķirības būtu pietiekamas konkrētas un skaidras starp descriptoriem, kas atrodas līmeni zemāk vai augstāk, kā arī pēc iespējas ņemot vērā starptautiski atzītus vienotus principus
- Izstrādāt attiecīgās nozares profesionālo kvalifikāciju struktūru (profesiju kartes) atbilstoši EKI 8 līmeņiem (pāriet no 5 uz 8 līmeņiem)
- Sadarbojoties visām NEP padomēm, kopīgi iesaistīties LKI izstrādē, kā arī izvērtēt iespēju izveidot vienotu (integrētu) Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūru, kas vienlaikus atbilstu visām sektorālajām struktūrām

- **Izstrādājot LKI un NKI, vispirms vienoties par pamatprincipiem**, kas kompleksi risina visus uzdevumus, t.sk. arī paredzot ieviest modulāro programmu principu, kredītpunktu pārnesi, iespēju iegūt jebkuru kvalifikāciju arī neformālā veidā, ņemot vērā nākotnē paredzamos kvalifikāciju novērtēšanas un piešķiršanas principus atbilstoši aktualizētajiem Profesiju standartiem.
- Pēc iespējas nesadrumšatālot NKI
- NEP padomēm uzņemties atbildību par kvalifikācijas novērtēšanu/piešķiršanu (viens no kritērijiem ir tas, ka valstī ir jābūt noteiktai institūcijai, kas nosaka prasmes un kompetences)
- Jauninājumus izstrādāt ESF projekta 1.2.1.1.1. ietvaros, vispirms izstrādājot paraugus un to aprobējot (pirms jauno PS un IP izstrādes)

Izstrādājot LKI un NKI, paturēt prātā EKI mērķus un potenciālos ieguvumus:

- Pieaugoša izglītību apliecinošo dokumentu saskaņa
- Labāka caurskatāmība cilvēkiem un darba devējiem
- Pieaugoša atsevišķo kvalifikāciju izplatība
- Tiek atzītas daudzveidīgākas mācīšanās formas
- Nacionāls/ārējs atsauces punkts kvalifikāciju standartiem
- Mācīšanās ceļu un izaugsmes noskaidrošana
- Pieaugoša kvalifikāciju pārnesamība
- Kā platforma, lai ieinteresētās puses stiprinātu sadarbību un uzticēšanos
- Labāka nacionālās reformu politikas saskaņotība
- Stabils pamats starptautiskajai sadarbībai, izpratnei un salīdzināšanai

Sociālo partneru loma Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras attīstībā: problēmas un risinājumi.

- **Izglītotājiem** – cieši sadarboties un rast kopīgu valodu ar NEP. Visās valstīs NKI izstrādā izglītotāji, taču „veiksmes stāsti” ir tikai tur, kur tas ir darīts ciešā sadarbībā ar nozarēm, jo pamatmērķis ir saistīt izglītības sistēmu ar darba tirgus vajadzībām un risināt aktuālus nodarbinātības jautājumus
- **NEP** – audzēt savu kompetenci un ambīcijas (kompetencē balstītas ambīcijas), kas dotu iespējas konkrēti definēt nozaru interesēm atbilstošas kvalifikācijas prasības visiem kvalifikāciju līmeņiem 1-8. LNKI nevarēs uzskatīt par pabeigtu, kamēr NEP nebūs izstrādājuši un saskaņojuši NKI.
- **Valsts institūcijām** – neaizmirst, NKI nav „keksīša pasākums”, lai atskaitītos EP, bet tāda starptautiski atzīta instrumenta izveide Latvijā, kas nodrošinās ciešu izglītības un darba tirgus saikni.

**Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra
ir jāveido visām iesaistītajām pusēm kopīgi
ar pārliecību, ka tā būs mūsu darbam
vajadzīga un noderīga!**

Jānis Gaigals

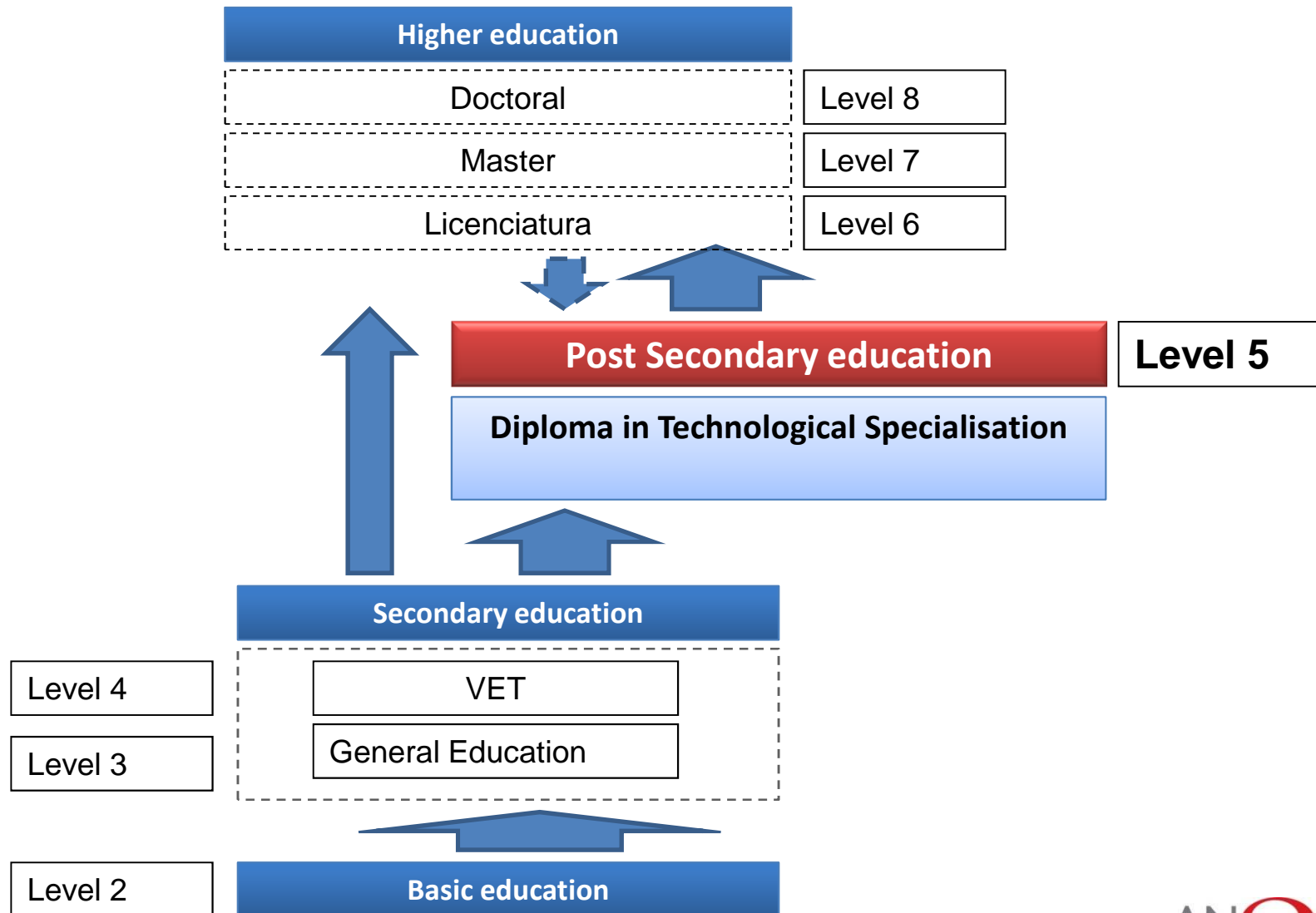
VISC vadītāja vietnieks

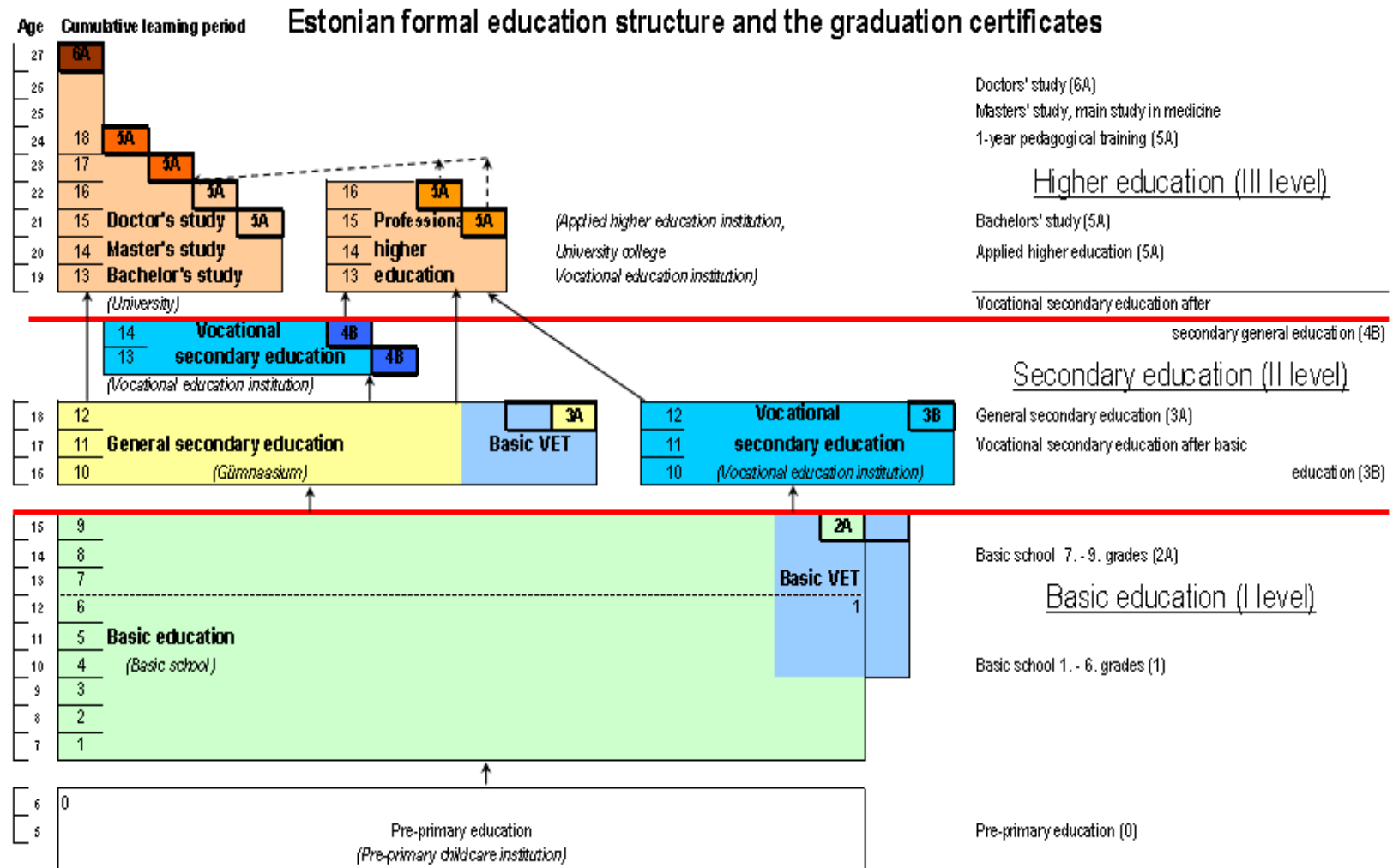
11.05.2012.

EQ F	NLQF	Volwassene neducatie	Vmbo	Mbo	Havo/Vwo	Ho	Overige kwalificaties
8	8					Doctoraat / Ontwerper/ Medisch specialist	
7	7					Master	
6	6					Bachelor	
5	5					Associāte Degree	
4	4+	Vwo Vavo-Havo		MBO - 4	Vwo Havo		
3	3			MBO-3			
2	2	Vavo-vmbo ti BasisEducati e 3	Vmbo kb, gl en ti	MBO-2			
1	1	BasisEducati e 2	Vmbo bb	MBO-1			
	Entry Level	BasisEducati e 1					

Sociālo partneru loma Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras attīstībā: problēmas un risinājumi.

NQF/EQF Level 5 qualifications – progression in the education and training system - Portugal

Sociālo partneru loma Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras attīstībā: problēmas un risinājumi.

EQF	QF EHEA		ISCED	
8	Third cycle	Ph.D.	6	
7	Second cycle	Master		
6	First cycle	Bachelor	5A	Most blurred zone of qualifications
5 Higher education & vocational / professional qualifications	Short Cycle within the 1 st cycle	professional bachelor	5B	
		Various titles, degrees		
4	Some Higher Vocational qualifications organised by HEI		4 Post-secondary non-tertiary	
3			3	
2			2	
1			1	

Sociālo partneru loma Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras attīstībā: problēmas un risinājumi.